

“Er wordt zo negatief over gedaan, mensen worden bang gemaakt”

Eén op tien Belgische vrouwen krijgt ooit borstkanker. Dat zou reden genoeg moeten zijn om alles te willen weten over de ziekte en over mogelijke therapieën. Maar door angst en onwetendheid lopen nog heel wat vrouwen de optimale behandeling voor hun ziekte mis. Europa Donna wil daar iets aan doen.

Europa Donna is een vereniging van vrouwen die ervoor willen zorgen dat borstkankerpatiëntes in optimale omstandigheden geïnformeerd en behandeld worden. “Alle mogelijke vrouwen”, beklemtoont Europees afgevaardigde dr. Birgit Carly. “Of ze nu rechtstreeks met borstkanker te maken hebben gehad of niet. Dat ikzelf als oncologe ook bezig ben met borstkanker, maakt alleen maar dat ik af en toe een ander petje moet opzetten.” Onder beide petjes zit in ieder geval een grote

voorzitter van het oprichten van streng gereguleerde borstklinieken. “Het is ongelooflijk hoeveel verschil in overlevingskansen en levenskwaliteit vrouwen met borstkanker hebben volgens de plaats waar ze behandeld worden. Zelfs binnen een stad zie je verschillen optreden. Borstklinieken die alle deskundigen op het gebied van borstkanker samenbrengen – radiologen, oncologen, plastisch chirurgen, kinesitherapeuten, psychologen... – bieden, door hun ervaring en bundeling van krachten, patiëntes een veel grotere kans op overleven dan een individuele chirurg. Je hebt er geen idee van hoeveel catastrofes er nog gebeuren. Vrouwen bij wie de borst nog onnodig geamputeerd wordt onder het motto ‘borst weg, probleem weg’. Of alle okselklieren worden zomaar weggenomen, in plaats van waar mogelijk alleen maar de schildwachtklieren weg te nemen... ook chemotherapie is niet altijd noodzakelijk.”

Schildwachtklieren?

“Dat zijn de lymfeklieren onder de oksel

die rechtstreeks in verbinding staan met de borsten en die dus ook als eerste door kankercellen aangevallen worden. Wat we nu doen, is die wegnemen en nagaan of er al kankercellen in aanwezig zijn. Als dat het geval is, moeten ook de andere eruit, maar als ze niet aangetast zijn, kunnen de andere klieren blijven zitten. Dat is heel belangrijk voor de levenskwaliteit van de vrouw in kwestie omdat de volledige verwijdering verantwoordelijk is voor de beruchte ‘dikke arm’.”

“Wat ook belangrijk is aan die multidisciplinaire aanpak, is dat de vrouwen, hun partner en kinderen ook psychologische begeleiding kunnen krijgen. Voor én na de behandeling. Als een vrouw borstkanker krijgt, kan het hele gezin in duigen vallen. Vaak omdat het de vrouw is die het gezin leidt en organiseert. Die vrouwen voelen dat zelf ook zo aan. Elk jaar krijg ik vrouwen binnen met heel vergevorderde borstkanker die wel vermoedden dat er iets aan de hand was, maar uitstelden om hulp te zoeken. Want hun dochter stond op bevallen, hun man was ziek enz. Terwijl ze in een vroeger stadium makkelijker geholpen had kunnen worden.”

Daarmee komen we bij het belang van preventie, ook een actiepunt van Europa Donna. Heeft het zelfonderzoek, waar vroeger zo op gehamerd werd, aan belang ingeboet?

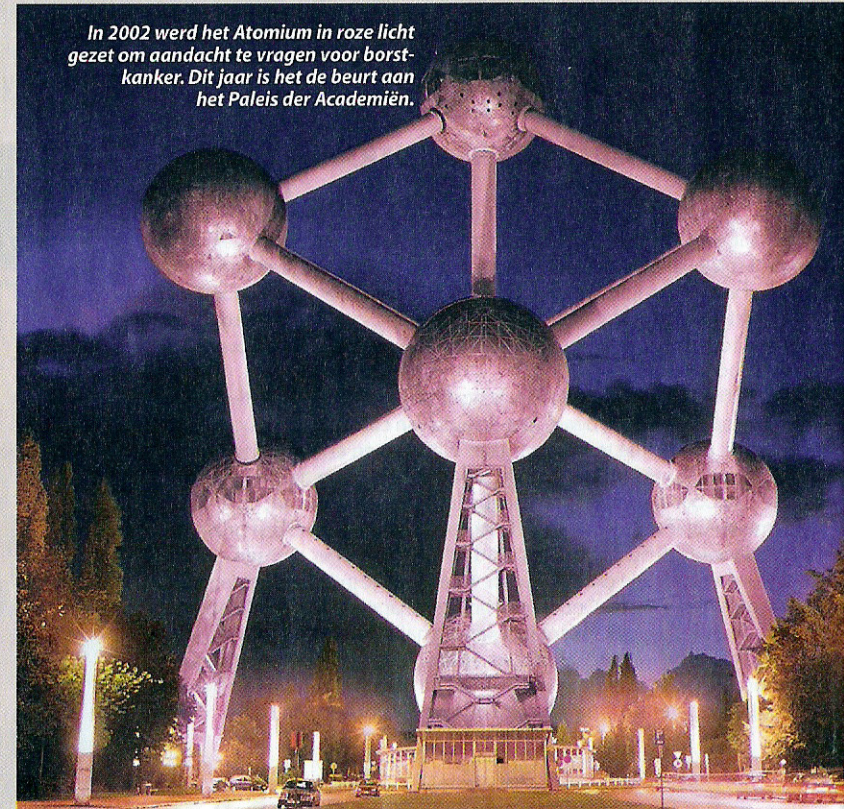
“Die tekeningetjes met hoe je je borsten zelf moet onderzoeken, vinden we minder belangrijk. Veel vrouwen haakten trou-

wens na een eerste keer ontmoedigd af: ze voelden alleen maar knobbeltjes. Wat belangrijk is, is dat je je borsten durft aanraken, dat je ze leert kennen. Dan merk je veel vlugger dat er iets mis is.”

“Er is ook de borstkankerscreening. Daar zijn de laatste jaren kwaliteitsnormen voor

gekomen en veel radiologen hebben hun apparatuur op niveau gebracht om daaraan te voldoen. Het technisch niveau is er, nu moeten mensen gestimuleerd worden om hun borsten te laten screenen. Officieel wordt nog altijd opgeroepen vanaf 50 jaar, maar heel veel studies raden aan om

In 2002 werd het Atomium in roze licht gezet om aandacht te vragen voor borstkanker. Dit jaar is het de beurt aan het Paleis der Academiën.

er vanaf 40 mee te beginnen, en voor mensen met borstkanker in de familie zelfs tien jaar voor het bij die familieleden voorkwam. Wat zeker moet verdwijnen is de taboesfeer rond borstkanker. Er wordt altijd zo negatief over gedaan, mensen worden bang gemaakt. Terwijl juist als je er snel bij bent, ook snel vastgesteld kan worden of het geen goedaardig gezwelletje is. En – als het dan toch kanker zou zijn – de kansen op overleving met een goede levenskwaliteit groter zijn. Momenteel is er misschien nog een te lage opkomst, maar dat verbetert wel. In Zweden heeft men tien jaar nodig gehad om de mensen te overtuigen. Zoiets moet groeien.”

“Nu de borstkankerscreening technisch op punt staat, moet er worden gezorgd voor een even kwaliteitsvolle behandeling. Door die borstklinieken dus. Ze rijzen in heel Europa als paddestoelen uit de grond, maar er zijn nog geen kwaliteitsnormen

voor. Daar pleiten we nu voor, er zijn strenge kwaliteitseisen nodig.”

Hebt u gekozen voor een loopbaan als borstkankerspecialiste omdat u zelf vrouw bent?

(glimlacht) “Ik wilde als kind mensen helpen, zoals mijn papa dokter worden. Eenmaal ik met geneeskunde bezig was, raakte ik gefascineerd door chirurgie. Maar toen bleek al gauw dat ik daardoor veel minder die sociale contacten had met patiënten en dat vond ik nu juist zo interessant. Door me toe te leggen op borstkanker zijn die twee aspecten er weer. En gelukkig komt er bij de collega's met de jaren meer belangstelling voor al wat buiten het strikt chirurgische ligt. Vroeger zou zo'n brede interesse betekenen dat je geen goede chirurg was. Maar dat is veranderd: levenskwaliteit na de behandeling heeft sinds een congres in 1997 meer aandacht gekregen. Meer en meer ge-

Evelyn Lauder, vice-president van Estée Lauder, is ook voorzitter van de Breast cancer research Foundation en geeft samen met Liz Hurley het startschot voor de borstkankermaand.

neeskundestudies hebben het nu ook over communicatie met patiënten. Of dat het meespeelt dat ik een vrouw ben? Tja, er zijn patiënten die het wel makkelijker vinden om hun probleem aan een vrouw voor te leggen, dat wel.”

— Ariane De Borger —

ROZE LICHT/LINT TEGEN BORSTKANKER

Er is – naar analogie van het rode lint tegen aids – een roze lintje dat symbool staat voor de strijd tegen borstkanker. En roze licht: deze week wordt het Brusselse Paleis der Academiën aan de Hertogstraat roze verlicht als symbool voor de strijd tegen borstkanker. Het is niet het enige gebouw ter wereld dat voor de gelegenheid een kleurtje krijgt: van Porto Rico tot Dubai, van New York tot Korea roepen beroemde monumenten op om even stil te staan bij borstkanker.

Bij ons blijft het niet bij symbolisch licht: de Belgische Federatie tegen Kanker en Europa Donna proberen met de hulp van cosmeticaproductent Estée Lauder ook een lichtje te doen opgaan bij vrouwen en hen aan te sporen om zich beter te informeren over de ziekte. Een conferentie over borstkanker op 2 oktober (in Antwerpen) laat het grote publiek toe om meer info te verzamelen over screening en behandeling van de ziekte. Een prijsuitreiking in aanwezigheid van prinses Mathilde zet dan weer mensen en organisaties in het zonnetje die een waardevolle bijdrage in de strijd tegen borstkanker geleverd hebben. Onder hen zijn aan Vlaamse kant de zelfhulpgroep Naboram, enkele borstkankerpatiëntes die naast hun ziekte ook de Aconcagua bedwongen, en VUB-professor Pierre Lievens, die het belang van kinesitherapie promoot voor vrouwen die na borstampuatie last hebben van de bekende 'dikke arm'. Alle info op www.europadonna.be.

